

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hírlap.

A kézdivásárhely városi és vidéki vadász-egyesület hivatalos közlönye.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.
Előfizetési árak: Egész évre 5 frt, félévre 2 frt 50 kr, negyedévre 1 frt 20 kr. — Egyenlő száma ára 5 kr. Községek, tanítók, iparosok, és egyesületek, melyeknek tagjai egyenként előfizetnek 4 frtért kapják a lapot.

Felelős szerkesztő: Dobay János.

Kiadó-tulajdonos: Ifj. Jancsó Mózes.

A lap szellemi részét illető közlemények, a szerkesztőséghez (Dobay János Kézdi-Vásárhelytől) intézendők.
Kiadó hivatal: K.-Vásárhelytől az ifj. Jancsó Mózes könyvnyomdájában, hová hirdetések és előfizetési pénzek küldendők.

A helyzethez.

Ha a politikai helyzetet több irányban zavarosnak és homályosnak kellett megjelölnünk, Apponyi Albert gróf legújabb megnyilatkozása ugyan mivel sem járult ahhoz, hogy általános jelentőségű kérdéseket tisztázzon és a politikai helyzetet megvilágítani lehessen. Az ellenzéki hírlapok és néhány parlamenti frakció szóvivői érdekesebb tárggy hiányában a fuzióval foglalkoztak ismételtelen is és folyton közelállónak mondták azt. A „Pester Correspondenz” ismételtelen utalt a hírek alaptalan voltára és megbízható értesülései alapján tagadásba vett minden erre célzó mozgalmat és ime most ellenzéki részről is megkapjalértesüléseinek egyedül megbízható megerősítését. A nagy, tömör és szabadelvű kormánypart soha sem volt az országban oly népszerű, mint ma és egyáltalán nem érzi magát indítatva, hogy bizonyos megbízhatatlan elemek közremunkálása céljából liberális elveinek kárára és hátrányára csak legesekélyebb áldozatot is hozzon. Ezenfelül a szabadelvű párt elég erős, hogy az ország által vele szemben felállított feladatokat lelkiismeretesen, nemzeti értelemben megoldja a nélkül, hogy ehhez valamelyik parlamenti frakció segítségét kellene keresnie. A fuzióra való hívás soha sem indult ki a kormánytól, vagy a szabadelvű párttól és midőn ipolysághi beszédében gróf Apponyi ezt a fuziót — hej, mert savanyu a szőlő! a leghatározottabban visszautasítja, csak köpenyt keresett a maga és hivei számára, hogy eltakarhassa a kudarcot, melyet e kérdésben szenvedtenek. Ez állapot proklamálása tehát nem tisztázta a helyzetet.

A liberális eszme mitsem remélhet gróf Apponyitól, amde állami ügyeinknek Bánffy miniszterelnök által való körültekintő és erélyes vezetése folytán nem is félhet!

Egy másik irányban azonban teljesen tisztázta Apponyi a politikai helyzetet: szőröstől bőrostól lekötötte magát a néppártnak. A jezsuiták egykori növendéke visszatért a jezsuitizmushoz. A politikai meggyőződések és elvek zürzavarain keresztül való hosszú vándorlása után megint klerikális lett. Jászberényben kijelentette ugyan hogy az egyházpolitikai törvények nem maradhatnak mindig napirenden, de Ipolysághon már megengedte a revízió lehetőségét. Gróf Zichy Nándor és gróf Apponyi Albert karöltve fognak a választási harcba menni és látjuk a reakció és sötétség két harcát egy emelvénnyel, egy pálinkás hordón állni, mikor majd

csakugy hull rájuk a rothadt alma és a záptojás, mint a jégeső. Apponyi, Zichy, Jelenyák! A két utolsóval még csak pörbe szállhat az ember, csufolhatja, gúnyolhatja őket és megszoríthatja népbolondító működésüket. De gróf Apponyi! a nemzet volt kedvence nagy momentumokban, ezzel a szentségtelen szent-szövetséggel eljátszotta a népszerűség utolsó szikráját is és az alá a törmelék alá került, melyet az ember az elmúlt dicsőség miatt csak szán, a nélkül, hogy azt valamire használni lehetne. A szabadelvű magyar nemzetnél elvesztette Apponyi még azt a keveset is, ami politikai tényezővé tette őt. Visszánhangzó hangszer lett ő, elv és patriotizmus nélkül.

A székelyek érdekében.

Lapunk egyik közelebbi számában jeleztük volt, hogy a kereskedelmi miniszter, megyénk főispánjának több rendbeli előterjesztésére, elhatározta, hogy a székely ipar fejlesztése érdekében egy nagyobb szabású akciózt indít meg s e célból leküldötte Weisz Berthold nagyiparost, hogy itt tegyen előtanulmányokat, s az iparosokkal s gazdaközönseggel közvetlenül érintkezve, adjon véleményt az iránt, hogy mily módon lehetne a Székelyföld közgazdasági viszonyain segíteni. — Weisz Berthold, Szivák Imre, Besenyei Ferencz, Neuman Ármán országgyűlési képviselők és Benke Gyula, a budapesti takarékpénztár és országos zálogkölcsön részvénytársaság vezérigazgatója társaságában f. 19-én S.-Szt.-Györgyre érkezett. Itt a megyei iparfejlesztő bizottság ugyanez napon gyűlést tartott, melyen részt vettek a miniszteri kiküldöttek is s hosszabb beható tanácskozás után megállapítottak azon módok, melyek által a székely ipar és mezőgazdaság helyzetén jelentékenyen lehetne javítani.

A gyűlés lefolyása ez:

Potsa József főispán valóságos belső titkos tanácsos igen szép beszédben vázolja a határszéli ipar jelenlegi helyzetét s kijelenti, hogy a kormány azért küldötte ki Weisz Berthold nagyiparost, hogy közvetlen érintkezés útján ismerje meg a helyzetet s szakszerű előterjesztést tegyen az ipar jelenlegi szükségleteiről, s hogy milyen volna azon segítség, melyet a kormánynak adni kellene. A gyűlést megnyitja Gödri Ferencz polgármester s Málk József lapszerkesztő és Ferencz Lajos kereskedő személyében egy bizottságot küld ki a miniszteri kiküldöttek meghívására.

A vendégeket megjelenéskor a teljes számban megjelent iparfejlesztő bizottság s a nagyszámu érdeklődők lelkes éljenzéssel fogadták. A kölesönös bemutatkozások s a kiküldésre vonatkozó miniszteri leirat felolvasása után első sorban Szivák Imre országgyűlési képviselő szólt fel, kijelentvén, hogy a határszéli ipar fejlesztése nem csak helyi érdekű, hanem országos ügy s ő és képviselő társai csak kötelességüket vélik teljesíteni, midőn mint a magyar országgyűlés tagjai ezen ügy szolgáltatása léptek. A szónoki hévvel előadott beszéd nagy tetszéssel fogadtatott. Itt megemlíthetjük, hogy Szivák képviselő ur — ki a magyar parlament egyik legelőkelőbb szónoka — két napi szereplése alatt egészen megnyerte a székely szíveket. Beszédei gyújtottak s

lelkessítettek s talán több igazság, mint udvariasság nyilatkozik meg bennünk, midőn ama szavait: „Boldog lennék, ha ezt a kerületet (K.-Vásárhely) képviselhetném” — visszamondjuk s azt állítjuk, hogy e megye bármelyik kerülete büszkén vallaná őt magáénak. (Persze, hogy ezt a kis eszmecsere nem hozzuk az ő jelenlegi választó kerülete tudomására).

Dr. Székely György a bizottság előadója egy gondosan kidolgozott előadói tervezetben ismerteti azon intézményeket, melyek egyfelől a székely kivándorlás korlátozása s másfelől a mezőgazdaság és ipar együttes emelése érdekében szükségesnek tart. Ezen tervezet szerint szükséges: 1) a sepsi-szent-györgyi szövőgyár fejlesztése, 2) a kovásznai régen megszűnt vasgyár üzembe hozatala, 3) a s.-szentgyörgyi olti műmalm kibővítése, 4) S.-Szt.-Györgyön egy cserép téglagyárai felállítása, 5) K.-Vásárhelytől előfűrés és faszárító, 6) a haralyi kádár ipar emelése, 7) állatok értékesítése végett konzervgyár, 8) nagyobb szállítmányok a hadsereg szükségleteiből, 9) iparosok szakképzettségének emelése.

Ezen előadói tervezett kiadott Weisz miniszteri kiküldött urnak.

Erre Weisz Berthold emelt szót s ámbár előre kijelentette, hogy ő nem a szavak, hanem tettek, a munka embere, hosszas, nagy szakértelemre valló beszédét megértettük s általános érdeklődéssel hallgattuk. Kifejti, hogy a mostani viszonyok között nagy kilátásaink vannak, hogy a szomszéd Romániával előnyösebb kereskedelmi és vámszerződést köthetünk s a kereskedelmi miniszter urat, midőn ide Székelyföldre kiküldötte, azon cél lebegett szemé előtt, hogy a határszéli székely ipart minden megadható eszközökkel fejlesztve és megerősítve — azt ugyszólván előkészítse azon időre, midőn Románia piacza ismét megnyílik ami ipartermékeink előtt. Az ipar fejlesztése a termelőt, tehát a mezőgazdaságot is emeli s így ezen akció a gazdák érdekeit is szolgálja. Szükségesnek tartja azt is kijelenteni, hogy ezen akciónak nem az a célja, hogy gyárak felállítása által a kisipart elnyomja és megölje, hanem első sorban az, hogy hasznos gépek beállításával a munkát könnyítse, szóval úgy a nagy mint a kisipart egyaránt szolgálja. Végül a legmélyebb tisztelettel emlékezik meg a megye érdemeiben gazdag főispánjáról, kinek hasznos munkában és nagy eredményekben gazdag élete minden jó polgárnak példának szolgálhat. A szónok ezen kijelentését viharos éljenzéssel fogadta az értekezlet, melynek egy része a főispán urat s más része magát a szónokot illette.

Az értekezlet jegyzőkönyvi köszönetet szavazott Weisz Berthold urnak azon áldozatkészségéért, melyet a székely ipar iránt mai megjelenésével tanúsított.

Béldi Tivadar nagy birtokos indítványára az értekezlet hálás köszönetet szavaz a kereskedelmi miniszter urnak a székely ügyek iránt ezáltal tanúsított jóindulatáért.

Felolvastatott Deák Albert köpeczi bánya igazgató levele, melyben különösen 4 iparágra hívja fel az értekezlet figyelmét, ugymint 1) nyers gypaju felolvasására, 2) egy kisebbszéri nyers csukorgyár felállítása K.-Vásárhelytől vagy vidékén, 3) téglagyár és cserépgyár S.-Szt.-györgyön, 4) üveggyár.

Ezen érdekes és sok okos dolgot tartalmazó levél is átadott a miniszteri kiküldötteknek.

Általános tetszésben részesült Gottfried Ede s.-szent-györgyi kereskedő életre való indítványa egy konyhaedények, játékszerek és doboz készítésére beállítandó gyárról.

Kiadatott a miniszteri kiküldötteknek.

Nagy Elek, a s.-szent-györgyi ipartestület elnöke s a háromszéki iparviszonyok legalaposabb ismerője ismertette a legközelebbi jövő teendőit. Nézete szerint az állami munkáknál a székelyföldi iparosok részére juttatott részesedésnél a megelőző időkhöz képest visszaesés tapasztalható. Intőzkedés volna teendő, hogy a székely iparosok több állami munkát kapjanak. A szabó iparra nézve szükséges lenne, ha a pénzügyőrök egyenruházatára vonatkozó pályázatokat mindig rendes időben tennék közzé, hogy a székely iparosok is pályázhasanak, nem mint közelebről megtörtént, hogy a háromszéki és csiki pénzügyőrök egyenruhájára vonatkozó pályázat csupán egy nappal küldetett meg a határidő lejártá előtt. Kovácsok és kerekésekre nézve igen üdös lenne, ha a vasúti szükségletek elkészítésében részesítenének. A szeszgyárak helyzetén nagyot lendítené, ha a hizott marhák szállítására nézve tariffakedvezmény adatnék. Szekvencz s.-szent-györgyi posztó gyára részére gépek lennének adandók. Itt megemlíti előadó, hogy az ügyek menetére igen békítőlag hat, hogy a magas kormány a megyei iparfejlesztő bizottság jelentéseit némelykor nyomozat tárgyává teszi, további kihallgatásokat rendel el, pedig a bizottság mindig a legnagyobb körültekintéssel jár el ajánlatainál, s csak oly dolgokban tesz előterjesztést, melyek az ipar emelését szolgálják s előterjesztései megbízhatók s nem igényelnek további nyomozatot, mik némelykor egyenesen kivihetetlenek is. A búkszádi üveggyár részére nagyobb tariffa kedvezmény lenne adandó.

Ezen jelentés is átadatik a miniszteri kiküldötteknek.

Beszélték még Dr. Neuman Ármán és Besenyei Ferenc országgyűlési képviselők, nagy vonásokkal vázolván a székely határszéli ipar fejlesztésének országos fontosságát s hiszik, hogy a most megindult mozgalom a megye nagy munkássága főispánja vezetése és a kormány jóindulata támogatása mellett, ha nem is néhány nap alatt, de annak idejében eredményeket fog felmutatni. Főispán köszönetet mond a kormánynak gondoskodásáért s ezzel az értekezletet bezárja. A gyűlés a főispán és vendégek lelkes élettelisével ért véget.

Délben diszebed volt a városháza dísztermében, melyen körülbelül 100-an vettek részt. A toasztok sorát főispán nyitotta meg, éltetvén a magyar kormányt, Neuman képviselő Pótsa főispánért, a székelyek atyjáért s jó szelleméért, Szivák Gábor Péterért a megye nagytehetségű és nagyerejű alispánjért, Gábor Péter alispán Weisz Berthold miniszteri kiküldöttért, Weisz Berthold a munkát dícsőítvén, a mai nap vezéralakjaiért: főispán, alispán az országgyűlési képviselőkért emeltek poharat. Besenyei képviselő a nagy emberbarátot, az árvaház és menedékház megalapítóját, Pótsa József főispánt, Gödri Ferenc polgármester Weisz Bertholdot és Szivák, Besenyei s Neumann képviselőket élteti. Révay lelkész az iskolák fejlődéséért, dr. Székely György Benke Gyuláért, Benke Gyula a nagyiparos város Kézdí-Vásárhelyért; Benedek János közjegyző a mai akció sikeréért, Weisz Gödri polgármester és Nagy Elek ipartestületi elnökért emeltek poharat. Besenyei képviselő rendkívül kedélyes toasztban beszél iparról, gyárakról s Molnár Józsiás valuta elméletéről, Bogdán Ártúra czél eléréséért, Béli Tivadar a beteg székely közgazdaság doktoraiért, Czibalmos Ferenc kézdí-vásárhelyi asztalos az iparosokért, Neuman Málk József szerkesztőért, Benke István Révay lelkészért, Málk Beksics Gusztávért, főispán a vendégekért emelt poharat.

A rendkívül kedélyes bankett délután 3 órakor ért véget.

Levelezés.

Tekintetes Szerkesztő Ur!

Engedje meg, hogy becses lapjában egy igen szép ünnepélyről, melynek f. hó 15-én Bereczkben tanuja voltam, a nyilvánosság előtt röviden referáljak.

Örömmel tudjuk, hogy azon 400 elemi iskola, melyeket az állam a hazai kultúra emelésének és fejlesztésének magas érdekében nagy áldozattal a milleniumi év monumentális emlékéül az ország különböző részeiben létesített, a nagyméltóságú vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter ur

rendelete folytán f. hó 15-én nyílt meg a nép gyermekei előtt. Az elemi tanulmányok székhelyének, melyet szintén az állam létesített, illetve az ideiskolai tanévnek ily megnyitása volt Bereczkben is az említett napon, kapcsolatban a helybeli tanítói kar által rendezett ünnepélyvel, melynek fényét nagyban emelte Gábor Péter megyei alispán ur jelenléte, diszmagyarba öltözött impozáns alakjával, ki mint a kormány, illetve a király képviselője jelent meg a megnyitón.

A iskola megnyitását szent mise előzte meg, melynek végével az alispán ur kíséretével, a bereczki és lembényi tanítói kar, a gondnokság, az iskolás gyermekek és a tanügy nagy számban összegyűlt barátai az iskolába vonultak át. A szépen díszített iskolateremben nagys. Bálint László kanonok, főesperes ur, mint gondnoksági elnök lelkes szavakkal üdvözölve az alispán urat, mint a kormány képviselőjét és Bereczk büszke szülöttjét, felkérte, hogy folyó isk. tanévre az iskolát megnyitni szíveskedjék. Az alispán ur szülő városának szeretett polgárait fenkölt érzelű szavakkal üdvözölte s előbb méltatva a kormány magas érdemeit, melyeket a kulturális érdekért hozott nagy áldozataival magának kivívott, — kitérve és hivatásuk magasztos tudatára buzdította a tanítókat, találó történelmi példákkal bizonyítva, hogy valamint eddig a nemzetek életében epochális művelődést a népnevelők működése szült; úgy ezúttal is tőlük van függővé téve a népek műveltsége, de különösen édes magyar népünk kultúrája. Végre figyelemztetve az iskola gondnokait is kötelességére, az 1896/97-ik tanévet megnyitottnak nyilvánította. A lelkesítő beszéd után, mely a hallgatóságot harsány éljenzésre ragadta, a tanítói kar négyes hangon elénekelt az „Isten áld meg s véd hazánkat“ ez. himnusz, melynek precíz előadása a tanító urak alapos zenei képzettségére vall. Ezután Bálint László kanonok olvasta fel, mint gondnoksági elnök rövid megnyitóját, mire a leánykák megható éneke és Gligor Ferenc igazgató ur alaposan kidolgozott felolvasása következett, meggyőzően fejtegetve a tanító fontos kötelességeit, melyeket rájuk a gyermekek szelmei és vallás-erkölcsi nevelése ró. Az ünnepély fénypontját talán Bernád Ilona tanító kisasszony szavalata képezte, ki Endrődy Sándornak „Az anya“ ez. költeményét adta elő annyi érzéssel, hűvel és mesterileg használt szónoki emphazissal, hogy alig volt valaki, kinek szemébe könny ne tolt volna a nagy hatástól. Az ünnepélyt a gyermekek toborzása fejezte be.

Ünnepély után a régi város tanácsházában villás reggelit adott a gondnokság, melyre, feltűnt, hogy az alispán ur kivételével sem a tanító urak, sem a vendégek nem voltak hivatalosak, — csupán a gondnokság egy maga.

Reggeli után az alispán ur kíséretével berándult Ojtozba, hol szintén iskola-megnyitás volt.

Adja Isten, hogy a második ézerév ébredő hajnalán ne legyen hazánkban egy község se, hol az iskolák népünkre a kultúra új korszakát ne virasztanak fel! Fiat!

Egy tanügybarát.

Gyűlés K.-Vásárhely.

Vasárnap a reggeli vonattal K.-Vásárhelyre érkeztek Pótsa főispán, Gábor Péter alispán vezetése alatt a miniszteri kiküldöttek Weisz Berthold, Szivák Imre, Besenyei Ferenc és Neumann Ármán országgyűlési képviselők és Benke Gyula vezérigazgató. — A vasúti pályaháznál a hatósági személyek fogadták a vendégeket. Dél előtt 10 órakor vette kezdetét az értekezlet a tanácsház dísztermében, mely a zsufolásig megtelt érdeklődőkkel. A tanácskozás jó formán azon keretek között mozgott, mint a tegnapi értekezlet s hogy ismétlésekbe ne bocsátkozunk, csak a főbb vonásokra terjeszkedünk ki. A helyzet általános jellemzésére azonban ki kell jelenítenünk, hogy a hangulat itt sokkal emelkedettebb volt, mint a tegnapi értekezleten s a megjelent nagyszámu iparosok aszónokokat lelkes éljenzésekkel fogadták s a tetszésaj beszéd közben is gyakran felhangzott s különösen a Szivák Imre képviselő beszéde, mely erősen hozzájárult a székely szívekhez, óriás lelkesedéssel fogadtatt. Nagy tetszésben részesült a Benke Gyula vezérigazgató beszéde is, kinek rokonszenves egyenisége már kezdetben megnyerte a polgárság szívét.

A mai gyűlésen Pótsa főispán elnökölt, ki tanácskozás rendén a jelenlevők folytonos rokonszenves ovációjának tárgya volt. Megnyitó beszédében utal azon körülményre, hogy a mai gyűlés kizárólagos célja az ipari bajok megbeszélése s azon módok megállapítása, melyekkel a bajokon segíteni lehetne. Bemutatja Weisz Berthold nagyiparost, Szivák Imre, Besenyei Ferenc, Neuman Ármán országgyűlési képviselőket és Benke Gyula vezérigazgatót. Minden egyes vendéget viharos éljenzéssel fogadta a közönség. Erre Weisz Berthold hosszas beszédében vázolta az ipar jelenlegi állását, a munka jelenét, jövőjét s azon nagy hivatást, mely a határszéli iparra vár különösen most, midőn Romániával a viszonyok javultak s nem sokára egy előnyös vám és kereskedelmi szerződés ezen ország sorompóit megnyitja előttünk. Szivák Imre egy nagyszabású beszédben fejtegeti, hogy Románia minden időben jó piac volt iparezzikeink részére s annak ígérkezik jövőben is s azt mindenkinek el kell ismernie, hogy a kormánynak azon gondoskodása, hogy a nem sokára megnyíló új piac részére egy erős, versenyképes magyar ipart kell teremteni, csak üdvös és helyes dolog. Önként következik az is, hogy ezt a versenyképes ipart nem az ország más részében, hanem a Székelyföldön kell megteremteni mint a mely szokásánál, s földrajzi fekvésénél fogva rá van utalva a Romániával való kereskedelemre. Ezt nem helyi érdekü, hanem országos kérdésnek tartja s ez vezette őt és képviselő társait, hogy a Székelyföldön megjelenve, a miniszteri kiküldött működését támogassa s igéri, hogy ha az iparosok jelenlegi szükségletei formulázva lesznek, egész odaadással azon lesznek, hogy azok a kormány által teljesíttessenek. A szűni nem akaró éljenzéssel fogadott beszéd után Benke Gyula vezérigazgató emelt szót s meleg hangon emlékezett meg azon rokonszenvről, melylyel a székely iparviszonyokat a kormánykörökben figyelemmel kísérik s kijelenti, hogy a nagy töke sem idegenkednék a székely ipart támogatni, mert az életre valónak bizonyult. Az iparosok tartanak értekezleteket, formulázzák ohajukat s ő mint a miniszter egyik kiküldöttje ígérheti, hogy a kormány minden lehetőt meg fog tenni érdekükben. A nagy tetszéssel fogadott beszéd után elnök főispán előterjeszti az eddigi megállapodásokat, melyek szerint a következő iparágakra nézve volna kérendő az állam támogatása: 1) Az asztalos iparhoz szarító- és előfűrészelő. 2) A bőr ipar emelése s ez által a cizmadia és cipész ipar versenyképessé tétele és a produktumok részére piac szerzése. 3) Csukor-repatermelés s ennek előmozdítására egy szörp gyár. 4) Léczipar fejlesztése. 5) Textil ipar fejlesztése, len és kender termelés. 6) A marhatenyésztés előmozdítása végett egy konzerv-gyár.

Ezek lennének főbb vonásaiban azon követelmények, melyek a székely ipar és mezőgazdaság érdekeit előmozdítanák. Ezen tervezet a közgyűlés egyhangulag elfogadta s előterjesztés végett a miniszteri kiküldöttek átadni határozta.

Ezzel a mai gyűlés véget ért.

Délben az Unió kerti szinkörben diszebed volt, melyen körülbelül 120 ember vett részt. Pohárköszöntőket mondtak: Bartók Károly polgármester a magyar kormányért; Szivák Imre képviselő Pótsa József főispánért; Pótsa főispán a vendégekért; Besenyei Ferenc Gábor Péter alispánért; Dr. Neumann Ármán K.-Vásárhely polgársága és Bartók Károly polgármesterért; Gábor Péter alispán Weisz Bertholdért; Török Bálint vezérigazgató a vendégekért; Weisz Berthold Kézdí-Vásárhely város iparos polgárságáért; Dobay János lapszerkesztő Benke Gyula vezérigazgatóért; Benke Gyula a K.-vásárhelyi iparosokért; Czibalmos Ferenc az iparosokért; Nagy Károly árvaházi igazgató a vidéki intelligenciáért; Székely János községi iskolai igazgató a főispánért, Pótsa József főispán a városért és ennek jövő haladásáért emeltek poharat.

Ebéd után Weisz Berthold és Benke Gyula szűkebb körű értekezletet tartottak az iparosokkal, melyen részletesen megbeszélték a legsürgősebb szükségleteket, melyek különösen a cizmadia, cipész és asztalos iparra nézve fennállanak.

Nevezetesen megállapítottak azon módozatok, melyek szerint közös használatra egy körvágó gép és faszárítás végett egy telep berendezhető volna. Különösen ezen utóbbira nézve sikerült egy olyan

alkalmas expedienst találni, hogy annak létesítése iránt már a legközelebbi jövőben elhatározó lépések fognak történni. Laborfalvi Benke Gyula vezérigazgató, ki szintén tevékeny részt vett a tárgyaláson, a vezetése alatt álló budapesti takarékpénztár és országos zálogkölessen részvénytársaság részéről igen kedvező ajánlatot tett, melyet ha iparosaink elfogadnak, egy csapásra meg lesz oldva ama nagy kérdés, hogy iparosaink olesó személyi hitelhez jussanak. Megbeszélés tárgyát képezte egy anyagbeszerzési szövetkezet és egy közraktár létesítése, mely utóbbi az iparosoknak a kész munkákra előleget adna, minden egyébnél fontosabbnak látszik.

Mindezen reformokra nézve a miniszteri kiküldöttek kellőképpen tájékozva, tértek vissza a fővárosba.

Még csak azt akarjuk megemlíteni, hogy azon tendenciózus híresztelés, hogy Weisz Berthold és társai kiküldése nem egyéb, mint kortes politika épen semmi alappal nem, bir, hisz a két napi értekeztet alatt, sem azután egyetlen hang sem emelkedett a politikáról s általában sem Weisz Berthold urnak, sem a vele utazó képviselőnek nincs szándéka Háromszéken képviselőnek fellépni s igen különösnek tartjuk azt, hogy midőn évek során panaszkodunk bajainkról, ha megérkezik a mentő kéz, a legelső mit tehetünk az, hogy gyanúval illetjük. Hanem azért mi még is hisszük, hogy bármiképen vélekedjenek is némelyek, ez a kiküldetés meg fogja hozni a maga áldásos gyümölcseit.

O.

Ujdonságok

— **Milyen időnk lesz?** A budapesti meteorológiai intézet távirati tudósítása szerint a következő napokban szeles és hűvös idő várható.

— **Kinevezések.** A vallás és közoktatási miniszter Veres Ferenc és Keresztes János okleveles tanítókat, a bögözi állami elemi népiskolához, rendes tanítókká, Scheidl Gyula okleveles tanítót a sómészói állami elemi népiskolához rendes tanítónak nevezte ki.

— **Áthelyezés.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter Varga Mária kézdi-martonfalvi állami tanítónőt a sztrópkói állami elemi népiskolához helyezte át.

— **Művész estély Kovásznán.** Reményik Kálmán 30 éves tilinkó művész jubileumára rendezett művész estélye a hó 20-án az Újvilág nyári színházban tartott meg. Kovászna és vidéke tisztán intelligens és zenekedvelő publikumának pártolása mellett. A zenekar nyitánya után a zagoni tanítói dalkör a „párisi ifjak”-at adta elő ismert művészi tökélyvel. A viharos taps és ujjazás után a Hazám című quartettet énekelték. Ezután a hírneves művész Reményik Kálmán, a jubbilans lépett az emelvényre, s halk zenekísérettel mellett népdalegyveleget játszott a kis tilinkón, melynek búbajos hangját gyönyörrel hallgatta a közönség. Reményik Ilona urhölgy zongorajátékában mindenki nagy élvezetet talált, melynek élénk bizonyossága volt a viharos tetzés-nyilvánulás a publikum részéről. Szabó Jenő a „Köbor színész”-t drámai hatással szavalta. Majd Radel Irma zongorakísérettel énekelt elragadóan, mely szám után Reményik a kárpáti pásztordalt szintén zenekísérettel játszotta el, melybe a nyáj kolompjai szóltak bele. A közönség elragadtatásában tapsolt, éljenzett, s addig nem csodasült le, míg a tilinkóművész újra az emelvényre nem lépett, hol a közönségnek engedve újra megszólaltatta tilinkóját. Közönségünkre Radel Irma ült a zongorához s a világosi cigány keserveit, s ujjazás után több népdalt játszott és énekelt. Végül a zagoni tanítói dalkör a régi jó időkbeli való zamatossá népdalokkal zárta be a műsort, s a publikum ennyi ritka élvezet után a művész tiszteletére rendezett vacsorához ült, mely vidám hangulatban folyt be. Majd táncz következett, mely a késő éjjeli órákba nyúlt be. Az estély a jelen voltak egyik legszebb emlékét fogja képezni, s igazán sajnálni lehet azokat, kik bármilyen okból nem jelentek vagy nem jelenhettek meg azon, mert olyan műveltségű maradtak el, mely nagyon ritkán kínálkozik.

— **Székelylek érdekében.** A kereskedelemügyi m. kir. miniszter a következő átiratot intézte meg: Nagyméltóságú főispán ur! A m. kir. államvasutak gépgyára és a diósgyőri m. kir. vas és acélgépgyár felügyelő bizottságának f. é. augusztus hó 14-én 22752 sz. a. kelt jelentése szerint f. é. július hó 15-ike óta székelylek vidéki munkás sem a budapesti, sem a diósgyőri gyárba nem vétetett fel. A budapesti gépgyárban a jövő hónapban több ügyes vasgyalús és vésős lesz felvehető. Egyben felhívom Nmltságot, hogy aszükségességeket közzétéve, folyamodók érdekében a nevezett gyárak felügyelő bizottságához fordulni sziveskedjék. Fogadja Nagyméltóságod kiváló tisztelettel őszinte nyilvánítását. Budapest, 1896. szeptember hó 4-én. A miniszter megbízásából Zay Adólf sk. miniszteri tanácsos.

Nyiltér*.)

Alóírtak kinyilatkoztatjuk, hogy! kézdivásárhelyi Kovács Dániel városi pénztárnok és Jakab Isván takarékpénztári vezérigazgató ur között a felerült ügy a lovagiasság szabályainak megfelelőleg elintéztetett.

Kézdi-Vásárhely, 1896. szeptember 23-án.

Dobay János.

Benkő Lajos.

Fogorvos Perl József American Dentist, Dr. of Dental Surgery Amerikában kiképzett plombeur e hó 26-ig rendelni fog Nemzeti szálloda 5. szám alatt.

158 2-2.

E rovat alatt közöltékért felelősséget nem vállal a szerk.

H I R D E T É S E K.

Sz. 18756/96.

Hirdetmény.

A folyó évi június hó 15-én tartott vármegyei törvényhatósági közgyűlésben 118 jegyzőkönyvi pont alatt hozott a m. kir. Belügyminiszter ur 6 Nagyméltóságának f. évi aug. hó 19-én 71230 szám alatt kelt magas leiratával a vármegyei szegény menház helyreállítása 5565 frt 69 kr összeg erejéig engedélyeztetett.

A fentemlített munkálatok fogantatásának biztosítása czéljából az 1896 évi szeptember hó 26-án d. e. 9 órájára az alispáni hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdetettik.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a fennebbi munkálatok végrehajtásának elvállalására vonatkozó, s részletes feltételekben előírt az engedélyezett költség összeg 5 százaléka megfizetendő a kiválasztott vállalkozó részére, az alispáni hivatalnál, esetleg a kir. építészeti hivatalnál, a rendes hivatalos órákban napokint megtekinthetők.

S.-Szent-Györgyön, 1896 évi szept. 11-én

Gábor Péter,
alispán.

154 3-3

Sz. 10245 1896.

H I R D E T M É N Y.

A folyó évi június hó 15-én tartott vármegyei törvényhatósági közgyűlésben 109 jegyzőkönyvi pont alatt hozott a m. kir. Belügyminiszter 6 Nagyméltóságának folyó évi szeptember hó 2-án 78938 szám alatt kelt magas leiratával a vármegyei ház déli oldalán a vármegyei ház kibővítése 5126 frt 22 kr összeg erejéig engedélyeztetett.

A fent említett munkálatok fogantatásának biztosítása czéljából az 1896 évi szeptember hó 26-án délelőtti 10 órára az alispáni hivatal he-

lyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdetettik.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a fennebbi munkálatok végrehajtásának elvállalására vonatkozó az engedélyezett 5126 frt 22 kr összegben belül számítandó s a részletes feltételekben előírt 5 százaléka megfizetendő a kiválasztott vállalkozó részére, az alispáni hivatalnál, esetleg a kir. építészeti hivatalnál, a rendes hivatalos órákban napokint megtekinthetők.

S.-Szent-Györgyön, 1896. szept. 9-én.

Gábor Péter,
alispán.

155. 3-3

595 szám
1896

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a kézdivásárhelyi kir. járásbíró 1896 évi 6182 p. számú végzése következtében Dr. Bánffy Zsigmond ügyvéd javára k.-vásárhelyi Szabó Albert ellen 1000 frt s jár. erejéig fogantatott kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 1880 frtra becsült szelvények a polányi Vénus forrásnál, üvegek és a hátralevő 15 évi haszonbérleti joga

a vénus forrásnak nyilvános árverésen eladottnak.

Mely árverésnek a kézdivásárhelyi kir. bíróság 6182 1896. sz. végzése folytán 1000 frt tőkekövetelés, ennek 1896. évi aug. hó 28 napjától járó 6 százaléka kamatai és pódig összesen 8 frt 75 krban bíróság már megállapított költségek erejéig Polyan községében a helyszínen leendő eszközölésére 1896 évi október hó 6-ik napjának délelőtti 9 órája határidőül ki-

tűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Kelt Kézdi-Vásárhelyt, 1896. évi szept. hó 19-ik napján.

Kakutsi Ádám,
kir. bírósági végrehajtó

157 1-1.

Üzlet áthelyezés!

Van szerencsém a mélyen tisztelt egyházak és a művelt közönséggel tudatni, hogy

Orgona műépítő és hangszer üzletemet

Brassóból Kézdi-Vásárhelyre tettem át.

Midőn ezt tudatom, egyszersmind vagyok bátor értesíteni, hogy üzletemben az ujkor vívmányai szerint készítek orgonákat 4 változattól feljebb a legujabb beosztás szerint, a legszebb stílusban és a legkellemesebb tartós hangolással; továbbá elfogadom oltárok, szószékek készítését, festését és aranyozását; harmonium, zongora, cimbalom készítését, javítását és hangolását.

Üzletembe egy jó házból való fiu, ki polgári- vagy reális-kolában járt, tanulónak felvétetik.

Tisztelettel

KLINK SÁNDOR

orgona-műépítész.

109 9-10

Karácsonyi ajándécul a „Pesti Hirlap“ nagy képes naptára.

PESTI HIRLAP

POLITIKAI NAPILAP.

Példányszám 50,000.

Mutatványszámokat ingyen.

Munkatársak:

Jókai Mór, Mikszáth Kálmán, Dr. Kenédy Géza felelős szerkesztő, Borostyáni Nándor, Kozma Andor (Koboz), Morgenstern Gáspár, Murai Károly, Sas Ede, Kóbor Tamás stb.

Előfizetési díj:

Csak		PÁRISI DIVAT-tal	
PESTI HIRLAP		együtt	
Egy évre	14.—	Egy évre	18.—
Fél évre	7.—	Fél évre	9.—
Negyed évre	3.50	Negyed évre	4.50

Minden hóban jegyzéknapló.

Kiadóhivatal: Budapest, váczi-körut 78. szám.

Báli, menyasszonyi öltözetek. Egyszerű öltözetek párisi izléssel.

MUTATVÁNYSZÁM INGYEN.

PÁRISI DIVAT

Megjelenik hetenként egyszer.

SZINES, ÉLŐ MODELLEK UTÁN KÉSZÜLT FÉNY-NYOMATU KÉPEKKEL,
SZABÁSRÁJZOK, KÉZIMUNKÁK, ILLUSZTRÁLT REGÉNYEK stb.

Takarékosság izlés mellett.

Kimerítő magyarázat.

LEGSZEBB és LEGOLCSÓBB MAGYAR DIVATLAP

Előfizetési díj:

Csak		PESTI HIRLAP-pal	
PÁRISI DIVAT		együtt	
Egész évre	8.—	Egész évre	18.—
Fél évre	4.—	Fél évre	9.—
Negyed évre	2.—	Negyed évre	4.50

Kiadóhivatal: Budapest, váczi-körut 78. szám.

Jancsó Mózes Kézdi-Vásárhelytt.

Ny. 15.